



## Informacinė kampanija apie pavojingas chemines medžiagas Baltijos šalyse (BaltInfoHaz) – pirmasis tarptautinis LIFE+ informacijos ir komunikacijos projektas regione

**„Pagalvok, kai perki“** prasidėjo 2011 m. siekiant paskatinti didesnę produktų be pavojingų cheminių medžiagų paklausą trijose Baltijos šalyse ir apie šį poreikį pranešti sprendimus priimančioms asmenims, veikiančioms nacionaliniu ir tarptautiniu lygiu.

Terminas **„pavojingos cheminės medžiagos“** apima medžiagas, kurios yra pavojingos žmogaus sveikatai ir aplinkai. Jos gali sukelti ūminę reakciją (pvz., būti nuodingos, sukelti alergiją ar dirginti odą) arba turėti neigiamą ilgalaikį poveikį (pvz., lemti vėžinius susirgimus, vaisingumo problemas, kenkti imuninei sistemai).

Šioje kampanijoje orientuotasi į didelį susirūpinimą keliančias nuodingas, patvarias ir organizme besikaupiančias chemines medžiagas, turinčias neigiamą poveikį žmogui ir gamtai (pvz., polibromintos degumą mažinančios medžiagos, tokie konservantai kaip parabenai, perfluororganiniai junginiai, naudojami audinių impregnavimui bei keptuvių neprisvylantiems paviršiams gaminti).

### Kampanija buvo skirta:

- plačiajai visuomenei (jaunoms mamoms, šeimoms);
- kirpėjams ir būsimiems mokytojams;
- mažmenininkams;
- automobilių remonto paslaugų teikėjams.

### Kampanija visuomenei

- Beveik 100 renginių, kuriuose apsilankė daugiau nei 3700 dalyvių;
- Informacinė medžiaga – kišeniniai lankstukai, plakatai;
- Daugiau nei 500 naujienų skirtingose spaudos šaltiniuose;
- Plakatai didžiųjų Lietuvos, Latvijos ir Estijos miestų gatvėse.

### Kampanija kirpėjams

- Mokomoji knyga apie pavojingas chemines medžiagas plaukų priežiūros priemonėse;
- Informacinis lankstukas klientams – 10 patarimų apie plaukų priežiūrą be pavojingų medžiagų;
- Daugiau nei 150 būsimų kirpėjų (studentų), dalyvavusių informaciniuose renginiuose;
- Meistriškumo kursai apie praktinius plaukų dažymo principus natūraliais dažais.

### Kampanija mokytojams

- Mokomoji knyga apie pavojingas chemines medžiagas su teorine, praktine ir metodologine dalimis;
- Daugiau nei 300 seminarų ir mokymų dalyvių;
- Pamokos apie pavojingas chemines medžiagas 54 mokyklose.

### Kampanija mažmenininkams

- Etiketė „saugesnis pasirinkimas“ vidaus dažams, lakams ir klijams parduotuvėse „K-rauta“ Latvijoje ir Estijoje;
- Mokymai parduotuvės vadybininkams;
- Parduotuvių klientų informavimas skrajutėmis ir tiesioginiais laiškais.

### Kampanija automobilių remonto paslaugų teikėjams

- Seminarai automobilių remonto dirbtuvėse ir profesinėse mokyklose;
- Informacinė medžiaga apie pavojingas chemines medžiagas automobilių priežiūros produktuose;
- Skrajutė klientams apie saugesnio pasirinkimo galimybes.

### Papildoma medžiaga

- 20 trumpų vaizdo klipų;
- 3 ilgesni edukaciniai provokuojantys filmukai.

Siekdami atkreipti visuomenės dėmesį į platų pavojingų cheminių medžiagų naudojimą kasdiniuose gaminiuose bei parodyti, kaip šios cheminės medžiagos gali atsirasti mūsų organizmuose ištyrėme:

- produktus – žaislus, kvepalus, statybines medžiagas, minkšto plastiko ir medžio pagrindu pagamintas prekes;
- namų orą ir dulkes;
- savanorių kraują.

Kai kuriuose tirtuose produktuose pavojingų cheminių medžiagų aptikta daugiau nei leidžia teisės aktai. Tyrimai taip pat parodė, jog pavojingos cheminės medžiagos yra mūsų kraujyje, vidaus patalpų ore ir dulkėse, jų ypač gausu rečiau vėdinamose ir valomose patalpose. Tyrimų rezultatai ir visa projekto metu parengta informacinė medžiaga patalpinti el. puslapyje – [www.pagalvok.lt](http://www.pagalvok.lt).

## Naudojantis kortelėmis skaityti etiketes bus paprasta!

Kasdien naudojamuose gaminiuose yra tūkstančiai cheminių medžiagų. Dalis jų yra pavojingos. Šioje dėžutėje rasite 6 korteles, padėsiančias pasirinkti saugesnius produktus.

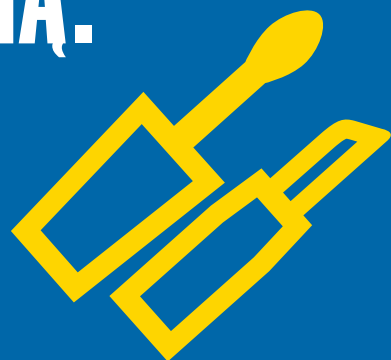
5-iose kortelėse išvardintos medžiagos, kurių gaminiuose turėtum vengti. Viena kortelė vaizduoja

populiariausius patikimus ekoženklus, kuriais žymimi produktai be pavojingų cheminių medžiagų.

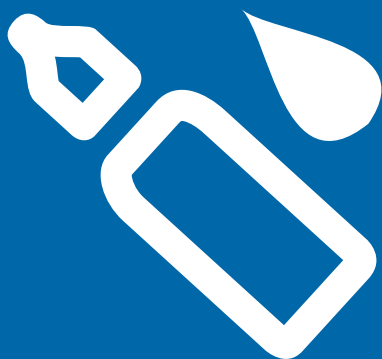
Įsidėkite šias korteles į savo piniginę ir kitą kartą prie lentynos prekybos centre, peržvelkite gaminių etiketes – ar jose nėra kenksmingų cheminių medžiagų, ar vaizduojamas patikimas ekoženklas.

**Pagalvok, kai perki!**

**SUGUNDAI NE  
JĮ, O NEVAISINGUMA.  
SUŽINOK DAUGIAU.**



**NAMUOSE TAIP  
ŠVARU, KAD NET  
NIEŽTI. SUŽINOK  
DAUGIAU.**



**NUODAI MEŠKIUKO  
KAILYJE. SUŽINOK,  
KAIP JUOS  
ATPAŽINTI.**



Ši atmintinė sukurta ir atspausdinta įgyvendinant projektą Informacinė kampanija apie pavojingas chemines medžiagas Baltijos šalyse (BaltInfoHaz). Projektą dalinai finansavo Europos Sąjungos LIFE+ programa (Projekto nr. LIFE10 INF/EE/108). Baltijos aplinkos forumas priima atsakomybę už atmintinės turinį, kuris nebūtinai sutampa su Europos Sąjungos požiūriu.



# Kosmetika

[www.pagalvok.lt](http://www.pagalvok.lt)

- 4-Aminobenzoic Acid (PABA)
- 2-Bromo-2-Nitropropane-1,3-Diol
- 5-Bromo-5-Nitro-1,3-Dioxane
- 4-Methylbenzylidene Camphor (4-MBC)
- Benzophenone-3 (Oxybenzone)
- Benzyl hemiformal
- Butylparaben
- Diazolidinyl Urea
- DMDM Hydantoin
- Imidazolidinyl Urea
- Methylisothiazolinone
- Mineral Oil
- Octyl dimethyl para-aminobenzoic acid (OD-PABA)
- Octoxynol
- Paraffinum Liquidum
- Parfum, Perfume, Fragrance
- PEG-compounds
- Propylparaben
- Quaternium-15
- Sodium Laureth Sulfate (SLES)

# Buitinė chemija

[www.pagalvok.lt](http://www.pagalvok.lt)

- 1,4-Dichlorobenzene
- 2-Bromo-2-Nitropropane-1,3 Diol
- 2-Ethoxyethanol
- 2-Ethoxyethyl Acetate
- 2-Methoxyethanol
- 5-Bromo-5-Nitro-1,3-Dioxane
- Benzyl hemiformal
- Diazolidinyl Urea
- DMDM Hydantoin
- Galaxolide

- Imidazolidinyl Urea
- Musk Ketone
- Musk Xylene
- Octamethylcyclotetrasiloxane
- Perchloroethylene
- Quaternium-15
- Tetrachloroethylene
- Tonalide
- Traseolide
- Triclosan

# Statybinės medžiagos

[www.pagalvok.lt](http://www.pagalvok.lt)

- 2-bromo-2-nitropropane-1,3-diol
- 5-bromo-5-nitro-1,3-dioxane
- Benzylhemiformal
- Biocides (diuron, 5-chloro-2-methyl-4-isothiazolin-3-one)
- Bisphenol A
- Brominated flame retardants
- Cobalt bis (2-ethylhexanoate) ethylmethylketoxime, 2-butanone oxime, zinc phosphate
- Diazolidinyl urea
- Formaldehyde
- Imidazolidinyl urea
- Isocyanates
- Nonylphenol (ethoxylates)
- Organic solvents (Xylene, benzene (turpentine), n-hexane, hydro-treated heavy naphtha, ligroin, naphtha (petroleum), hydro-desulfurized heavy)
- Polyvinylchloride (PVC)
- Quaternium-15, DMDM Hydantoin



# Automobilio priežiūra

[www.pagalvok.lt](http://www.pagalvok.lt)

- Formaldehyde
- Isocyanates
- Methanol
- Methylene chloride
- Naphthalene
- Nitro Musks
- Nonylphenol/nonylphenol ethoxylate
- Octamethylcyclotetrasiloxane
- Perchloroethylene
- Toluene
- Trichloroethylene

# Plaukų priežiūra

[www.pagalvok.lt](http://www.pagalvok.lt)

- 1-naphtol
- 2,6-diaminopyridine
- 2-methylresorcinol
- 4-amino-2-hydroxytoluene
- Ammonia/ammonium chloride/  
ammonium hydroxide
- Benzyl alcohol
- BHA (butylated hydroxyanisole)
- Cyclohexasiloxane
- Dimethicone

- Ethanolamine
- Hexyl cinnamal
- m-Aminophenol
- Phenylenediamine
- Resorcinol
- Toluene-2,5-diamine
- Triethanolamine

# ekoženklai

[www.pagalvok.lt](http://www.pagalvok.lt)

